

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor
Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja
Ministry of Environment and Spatial Planning

AGJENCIONI PËR MBROJTJEN
E MJEDISIT TË KOSOVËS

KOSOVSKA AGENCIJA
ZA ZAŠTITU SREDINE

KOSOVO ENVIRONMENTAL
PROTECTION AGENCY

INSTITUTI HIDROMETEOROLOGJIK I KOSOVËS

RAPORTI PËR CILËSINË E AJRIT PËR PERIU DHËN NËNTOR - DHJETOR 2016 dhe JANAR 2017

Monitorimi i cilësisë së ajrit nga IHMK

Cilësia e ajrit monitorohet përmes sistemit të matjeve automatike që do të thotë se bëhen matje kontinuale pa ndërprerje. Parametrat që monitorohen janë: Dioksidi i sulfurit (SO₂), Ozoni (O₃), Dioksidi i azotit NO₂ dhe grimcat e suspenduara në ajër PM10 dhe PM2.5.

Rezultatet e mbledhura nga matjet automatike të parametrave ndotes të ajrit përpunohen, validohen dhe bëhet analiza e tyre për të dhënë një vlersim të gjendjes së cilësisë së ajrit në zonen e monitorimit.

Vlersimi i gjendjes së cilësisë së ajrit bëhet duke bërë krahasimin e vlerave të rezultateve të fituara me vlerat standard të lejuara sipas ligjeve dhe rregulloreve vendore në fuqi dhe sipas directives 2008/50 EC për Ajre të Paster në Evrope.

Rezultatet e monitorimit për periudhën nëntor-dhjetor 2016 dhe janar 2017

Nga analiza e rezultateve të fituara nga monitorimi automatik i cilësisë së ajrit është konstatuar së gjatë periudhës monitoruese Nëntor - Dhjetor 2016 dhe Janar 2017 janë paraqitë tejkalime të vlerave kufitare ditore me PM10. Vlera kufitare ditore e lejuar për mbrojtjen e shëndetit të njeriut është 50µg/m³. Ndërsa sa i përket ditëve me tejkalime e lejon të kemi deri në 35 ditë me tejkalime të PM10.

Gjatë tërë këtyre mujve janë regjistruar 46 ditë (raste) me tejkalime mbi vlerat e lejuar të PM10. Në muajin Nëntor 10 ditë (raste), në muajin Dhjetor 21 ditë (raste), dhe në Janarë 15 ditë (raste). Vlera maksimale është regjistru 254.9µg/m³, me datë 29.01.2017. (Shih figurat në vazhdim).

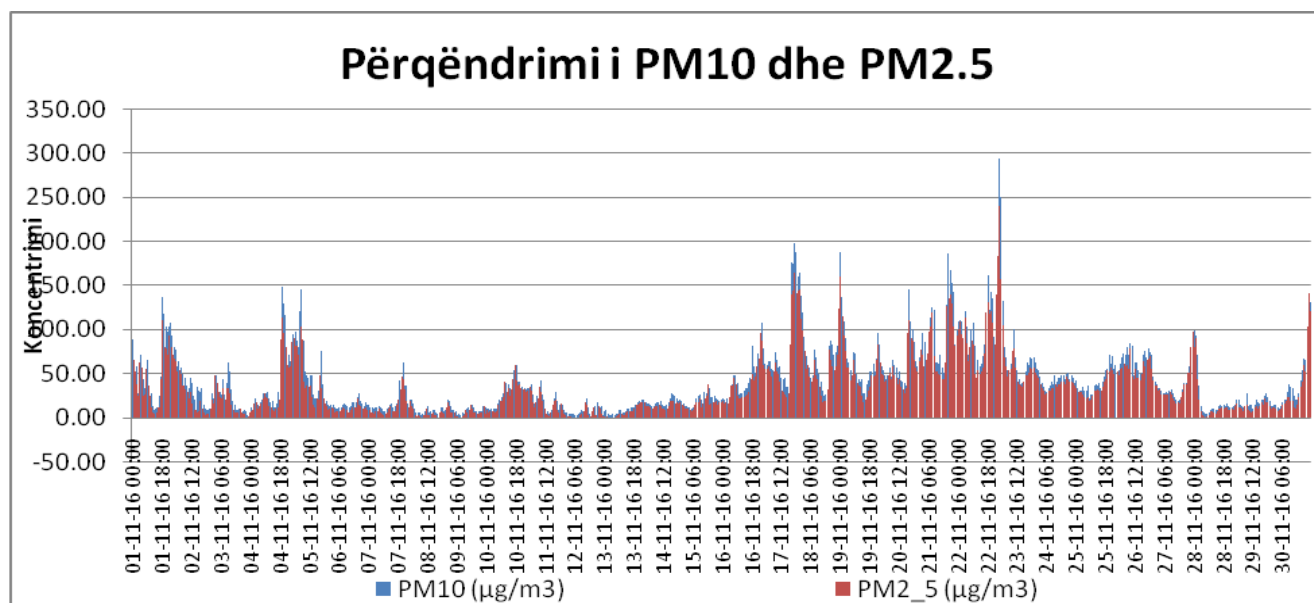

Fig. 1 Përqëndrimi për orë të PM10 dhe PM2.5 në Nëntor 2016, Prishtinë

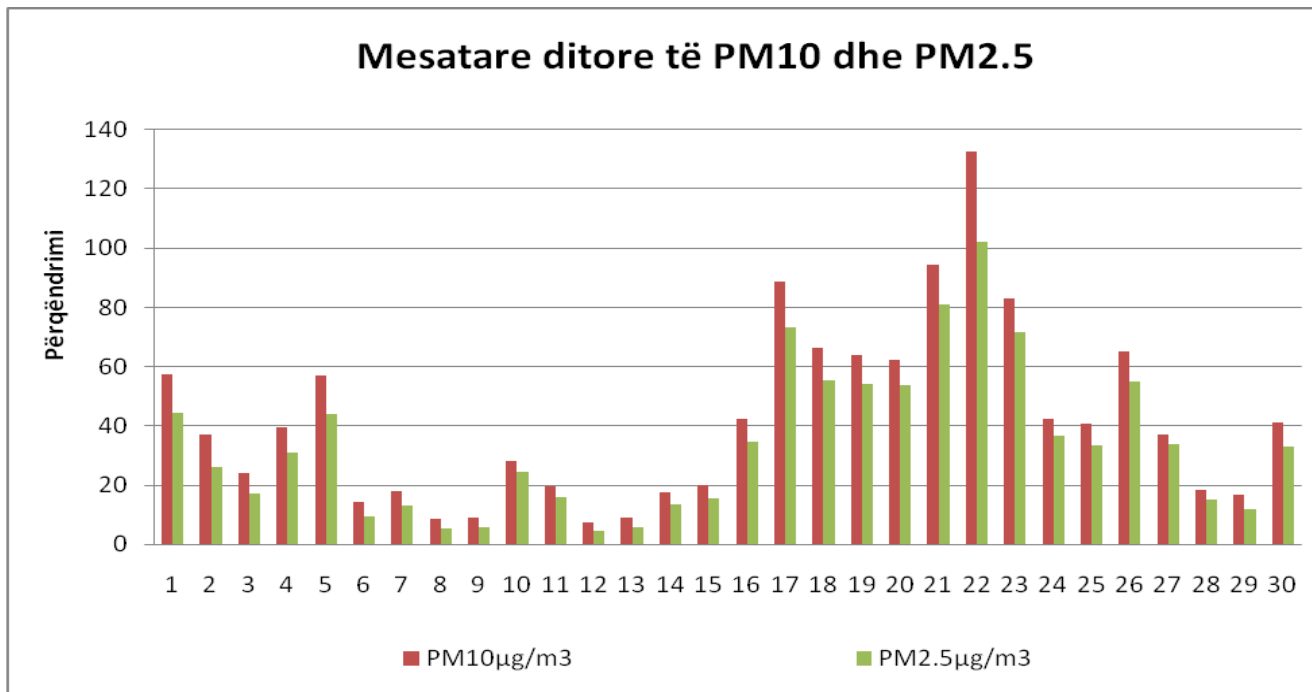

Fig.2 . Mesatarja ditore e PM10 dhe PM2.5 në Nëntor 2016, Prishtinë

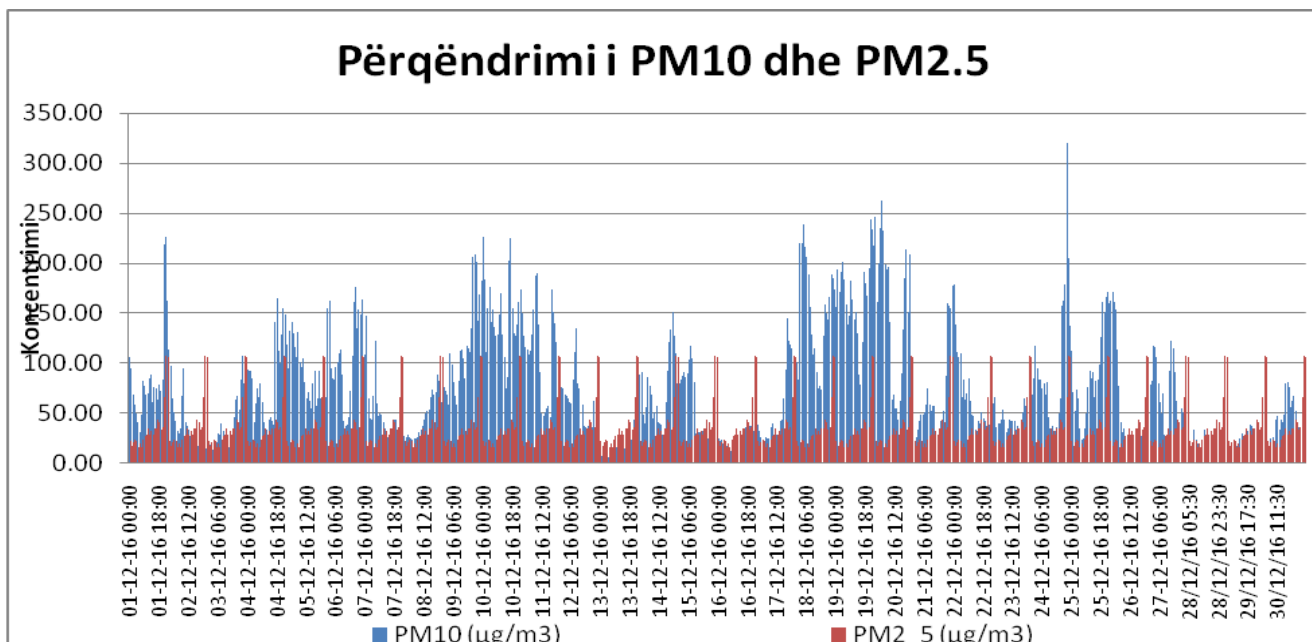

Fig. 3. Përqëndrimi për orë të PM10 dhe PM2.5 në Dhjetor 2016, Prishtinë

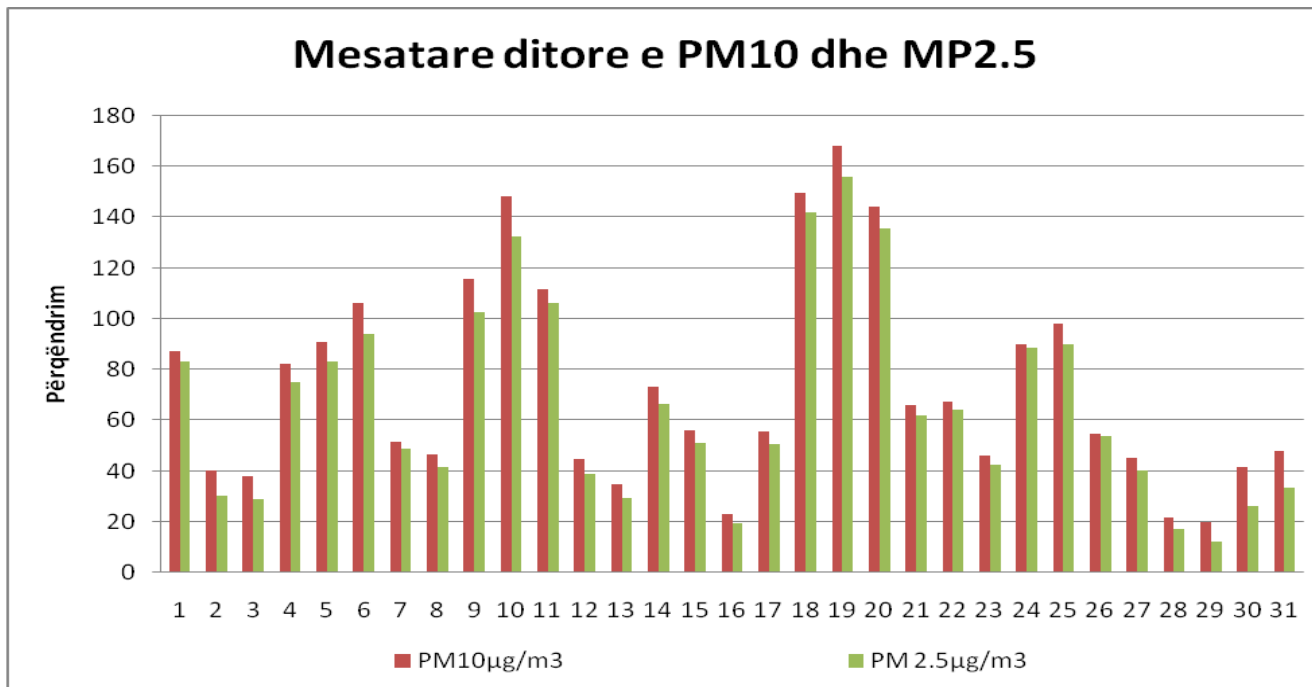

Fig. 4. Mesatarja ditore e PM10 dhe PM2.5 në Dhjetor 2016, Prishtinë

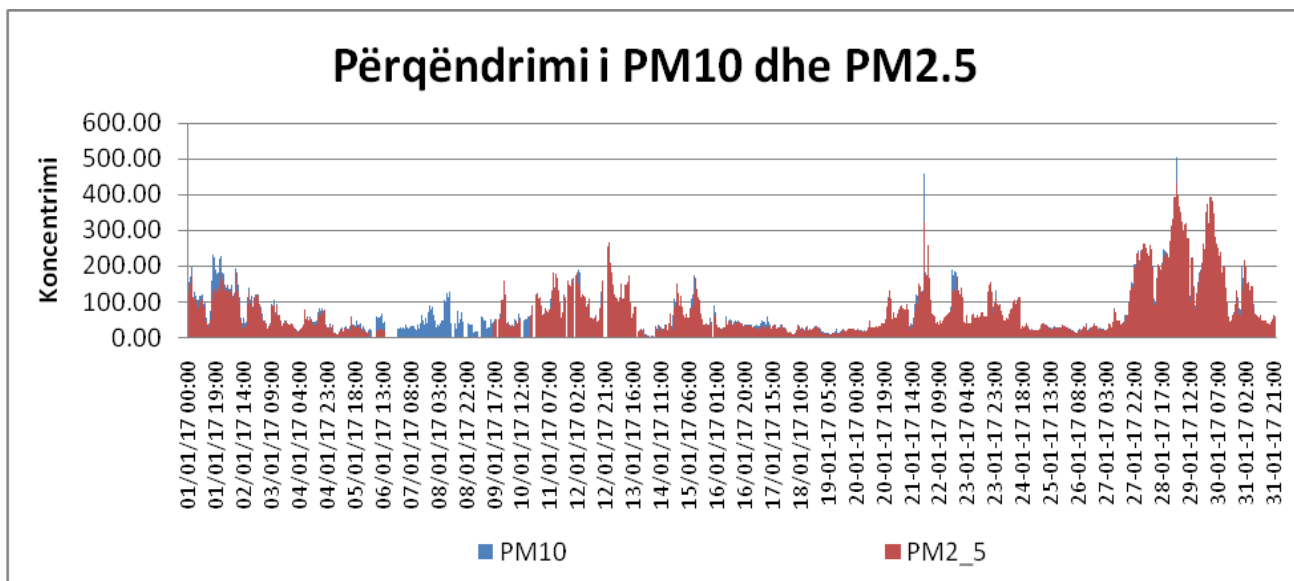

Fig. 5. Përqëndrimin për orë të PM10 dhe PM2.5 në Janar 2017, Prishtinë

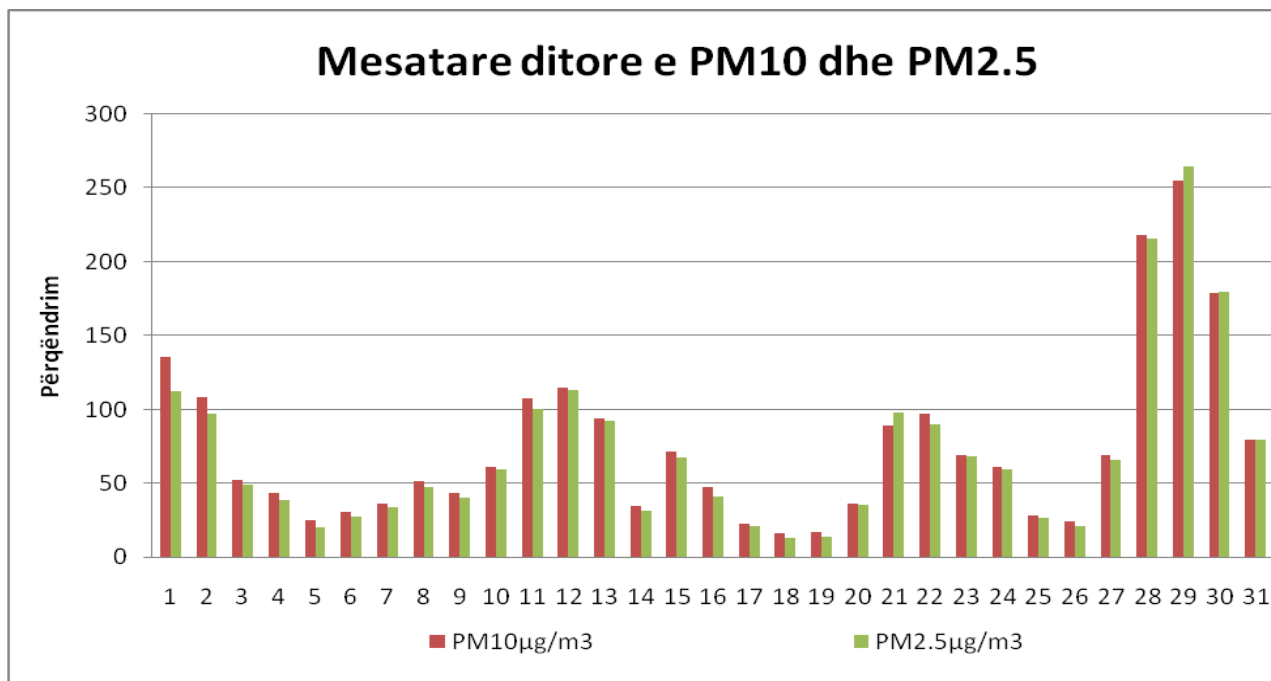

Fig. 6. Mesatarja ditore e PM10 dhe PM2.5 në Janar 2017, Prishtinë

Tabela 1: Paraqet ditet me tejkalime për vitet 2015-2016

PM10 -numri i ditëve që tejkalon vlerën kufitare ditore për 2015, 2016		
Numri i lejuar i ditëve të tejkaluara brenda vitit	35 dite	
Vlera kufitare ditore	50µg/m ³	
Numri i ditve me tejkalime brenda vitit, Prishtinë – IHMK	2015	2016
	73 dite	53 ditë
Nëntor	20 dite	10 ditë
Dhjetor	23 dite	21 ditë
Janar	Nuk ka të dhena të mjaftushme	19 ditë
Mesatare vjetor vjetore e PM2.5	30.18	27.81
Mesatare vjetore vjetore e PM10	40.38	30.0

Ndersa në muj Janar të keti viti 2017 kemi pas gjithesejt 15 dite me tejkalime të PM10.

Në vitin që lam pas në kemi regjistru gjithesejt **53** dite (raste) me tejkalime qe do të thot së në kemi pas **18** dite mbi standarte e lejuar. Por krahasuar me vitin 2015 në kemi një përmirsim të cilesise se ajrit, pasi që në vitin e cekur me larte kemi pasë **73** dite me tejkalime të PM10.

Vlerësimi i përqendrimit të grimcave PM 2.5 në përputhshmëri me standardet e kualitetit të ajrit bëhet duke u bazuar në vlerën vjetore e cila është 25µg/m³. Gjatë vitin 2016 mesatarja vjetore ka arritur vlerën 27.81 µg/m³, që është mbi vlerat e lejuara.

Përqendrimet e ndotësve tjerë të gaztë sikur janë SO₂, CO, NO₂ dhe O₃ nuk kanë tejkaluar vlerat kufitare të lejuara, por megjithatë në krahasim me muajt e tjerë të vitit, gjatë muajve Nentor, Dhjetor 2016 dhe Janar 2017, ka pasur një ngritje të vlerave mesatare.

Konkluzione dhe Rekomandime

- Nga analiza e rezultateve të larte përshkruara mund të përfundohet se përqendrimet e larta të PM₁₀ dhe PM_{2.5} bëjnë që cilësia e ajrit në Prishtinë të jete jo e kënaqshme.
- Kësaj gjendje i kontribuojnë shkarkimet e ndotësve nga burimet, siq janë industria, transporti dhe konsumimi i lendeve të ngurta djegëse që përdoren për ngrohje si dhe kushtet e pafavorshme për disperzionin e ndotjes që emetohet në ajër.
- Gjate këtyre muajve për të cilat jemi duke shqyrtuar gjendjen e cilësisë se ajrit në Prishtinë ka mbretëruar një mot me mjegull të dendur (dukshmëri <30 m) dhe lagështi të larte të ajrit mbi 85% si dhe mungese e erës dhe kur këtyre kushteve u shtohen edhe shkarkimet e ndotësve në ajër atëherë vije deri të krijimi i gjendjes se smogut (i thirrur smogu i Londrës) që është karakteristik për paraqitjen e tije gjate sezonit dimërore Nëntor - Dhjetor- Janar dhe i cili shkakton eksitim të bronkieve dhe kollitje.
- Në këto raste rekomandohet që kategoria e ndjeshme (personat me probleme nga sëmundjet e organeve respiratorë të mos qëndrojnë gjate në ambiente të tilla.